

Tematické okruhy ke státní závěrečné zkoušce z ekonomické geografie

1. Vývoj počtu obyvatelstva, demografie

- Ekonomické faktory ovlivňující vývoj počtu a rozložení obyvatelstva, tendence a podmiňující faktory v makroregionálním i mikroregionálním měřítku
- Pohyby obyvatelstva – přirozený vývoj obyvatelstva, mechanický pohyb obyvatel (push/pull faktory migrace na různých řádovostních úrovních)
- Zdroje strukturálních dat o obyvatelstvu, demografické ukazatele, demografická struktura na sociální, ekonomické i kulturní úrovni
- Demografická revoluce – příčiny, vývoj, důsledky

2. Teorie prostorové struktury

- Von Thünenova teorie využití půdy a její předpoklady, polohová renta
- Land Use – dlouhodobé a současné tendence ve využití ploch, vývoj vztahu společnosti a přírodního prostředí
- Teorie prostorové struktury města – vývoj, vnitřní uspořádání města
- Procesy vývoje sídelních systémů – vertikální a horizontální struktura, hierarchie center v systému osídlení na národní i globální úrovni

3. Ekonomická globalizace

- Dopady globalizace na hospodářství v makroregionálním i mikroregionálním měřítku
- Polarizační teorie regionálního rozvoje, odvětvová a regionální polarizace
- Koncepce růstových pólů a os, model centrum – periferie
- Nová mezinárodní dělba práce (NIDL) a její vztah k ekonomickému rozvoji či problémům regionů světa

4. Historický vývoj světového hospodářství

- Etapy vývoje, milníky ve vývoji světového hospodářství
- Klasické teorie regionálního růstu: teorie exportní báze a neoklasická teorie
- Role inovací a znalostí v hospodářském/regionálním rozvoji
- Kondratievovy fáze cyklického vývoje hospodářství a jejich geografická kritika (jádro-periferie)
- Dopady hospodářského vývoje na životní prostředí a jejich řešení

5. Význam a postavení primárního sektoru ve světovém hospodářství

- Klasifikace zemědělské výroby, nejnovější trendy zemědělství, typologie zemědělských regionů, ukazatele
- Předpoklady pro rozvoj rostlinné výroby a živočišné výroby
- Rybolov a lesní hospodářství ve světě, jejich hospodářský význam

6. Význam a postavení sekundárního sektoru ve světovém hospodářství

- Struktura průmyslové výroby, nejnovější trendy průmyslu, ukazatele
- Zákonitosti prostorové organizace průmyslu, lokalizační činitelé, lokalizační teorie

- Význam a postavení základních odvětví průmyslu v národní i světové ekonomice, význam přírodních zdrojů
- Podnik a jeho prostorové vazby, tvrdé a měkké lokalizační faktory

7. Význam a postavení terciárního sektoru ve světovém hospodářství

- Vývoj terciárního sektoru, teorie tří sektorů, regionální rozdíly ve vývoji
- Principy uspořádání služeb v prostoru, aplikace teorie centrálních míst
- Klasifikace dopravy, dopravní infrastruktura, charakteristika, ukazatele, současné tendence ve vývoji dopravních systémů
- Aktuální změny v dopravě z makro- i mikroregionálního hlediska

8. Význam a postavení služeb v národním hospodářství

- Klasifikace služeb, hodnocení, ukazatelé, hierarchické uspořádání služeb
- Ekonomická transformace sektoru služeb – rozvoj podnikatelských služeb a jejich dopady na hospodářský rozvoj
- Změny v maloobchodu, současné trendy, strategie obchodních řetězců, dopady, důsledky na hospodářský/regionální rozvoj

9. Cestovní ruch

- Cestovní ruch jako systém, subjekty, objekty, lokalizační činitelé
- Klasifikace cestovního ruchu, faktory rozvoje mezinárodního cestovního ruchu
- Vývoj destinace cestovního ruchu – modely, faktory vývoje, pozitiva, negativa
- Rozdílné předpoklady pro vývoj cestovního ruchu, regionalizace oblastí cestovního ruchu, aktuální trendy, dopady ekonomické globalizace

10. Zahraniční obchod

- Zahraniční obchod jako významná složka mezinárodní dělby práce
- Hlavní proudy a komodity zahraničního obchodu se surovinami, zemědělskými produkty i průmyslovými výrobky
- Dopady ekonomické globalizace na zahraniční obchod
- Ukazatele pro hodnocení zahraničního obchodu, jeho přínos pro regionální rozvoj